

Posam. šte. Din -75,
četrtkova in sobotna
številka Din 1.50 :-:

„TABOR“, izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne. Stane
mesечно po pošti 10 Din, za in-
termeto 18 Din, dostavljen na dom
11.30 Din, na izkaznice 10 Din.

„NARODNI LIST“ (četrtkova šte.
„Tabora“) se naroča kot tednik
in stane mesечно 2 Din, četrt-
letno 6 Din, polletno 12 Din,
celoletno 22.50 Din.

Narodnina se plačuje v naprej.

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI.

TABOR

(NARODNI LIST)

Posam. šte. Din -75,
četrtkova in sobotna
številka Din 1.50 :-:

UREDNIŠTVO „Tabora“ in „Na-
rodnega lista“ je v Mariboru, Jur-
čičeva ulica 4, I. nadstropje. —
Telefon interurban šte. 276. —
Rokopisi se ne vračajo.

UPRAVA je v Jurčičevi ul. št. 4,
pridružio desno. — Telefon št. 24.
ŠHS poštno-črk. račun za „Tabor“
11.757, za „Narodni list“ 12.853.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. Inzeratne cene po dogovoru.

Leto: III (I).

Maribor, četrtek 21. decembra 1922.

Štev: 288 (32).

Protić je zadovoljen z novo vlado.

Beograd, 20. decembra. (Izvirno.)
Današnja „Tribuna“ prinaša članek pod
naslovom „Protić in nova vlada“, v ka-
terem pravi med drugim: Protić je zelo
zadovoljen, da je koalicija z demokrat-
sko stranko prelomljena. Sedaj lahko
radikalci dosledno izvedejo svojo po-
litiko, za kar jamči tudi lista ministrov,
v kateri so zastopane vse pokrajine.
Protić je voljan zopet aktivno sodele-
vati v stranki, če bo ostala na tej poti.

Novi finančni minister o svoji valutni, izvozni in davčni politiki.

Zagreb, 20. decembra. (Izvirno.)
Beograjski dopisnik zagrebskih „No-
vosti“ je imel razgovor z novim finan-
čnim ministrom, ki je med drugim iz-
javil: Stal sem vedno na stališču svo-
bodne devizne trgovine, ker sem mne-
nja, da valute ni mogoče izboljšati s
tehničnimi in umetnimi odredbami,
ampak samo potem ravnotežja v držav-
nem proračunu. Vedno sem zastopal
mnenje, da je treba izvozno trgovino
specijalno favorizirati ter znižati iz-
vozno carino na ono mero, ki ne škodu-
je izvozu poljskih pridelkov naše dr-
žave. V proračunski politiki stojim na
stališču, da se mora na vseh koncih
štediti. Nepotrebna ministrstva in ur-
adi naj se odpravijo, število uradni-
štva naj se zniža na res potrebno mero.
Smatram pa pred vsem za potrebno, da
se zvišajo direktni davki, ker je to mo-
čnejši vir dohodkov, kakor pa so seda-
nji indirektni. V tem oziru pa je speci-
jelno potrebno izboljšanje finančne
administracije, ki mora poslovati pra-
vičnejše in pravilnejše. Potrebno je
nadalje sorazmerno obdačenje vseh
skolov, v kolikor se tiče direktnih dav-
kov. V pridobitnih slojih se izraža bo-
jaz, da bo vsled prehoda k prostemu
deviznemu prometu naš dinar padel.
Prav dobro pa vedo, da bi bil tečaj na
naših borzah fiktiven in da tečaj di-
narja v resnici ne odgovarja notranju
inozemskih plačilnih sredstev. Glasom
tečajne liste je bil tečaj francoskega

To je predvsem odvisno od nadaljnjega
delovanja nove vlade. Protić bo v krat-
kem zavzel svoje stališče napram stranki,
v kateri je 40 let aktivno sodeloval. Do-
sledj je njegovo stališče napram vladi
pomirljivo in od vlade je odvisno, da
bo postalo to razmerje prijateljsko. Naj-
važnejše pa je, da se ne obnovi več
koalicija z demokrati, ki so prizadejali
radikalni stranki v narodi ogromno škode.

franka 540, vendar pa ga po tem tečaju
skoraj nikjer niste mogli dobiti. Danes
znaša potreba krog 10 milijonov fran-
kov, na borznem sestanku pa se jih pro-
da kvečjemu za 100 do 200.000 frankov.
Slično je pri vseh drugih devizah. Po
kurzih v Švici in drugem inozemstvu,
kjer preneha območje finančnega mi-
nistra, je tečaj franka v resnici 740 in
ne 540. S takim neresnim položajem
je treba obračunati. Nikakor ne mo-
remo dopuščati, da se menice naših
najboljših trgovcev protestirajo, ker ne
morejo dobiti deviz, ter da vsled tega
pada kredit naše države v inozemstvu.
Onemogočil bom to navidezno stanje
ter pogledal resnici v oči. Resnica pa
je ta, da je ves svet natančno poučen
o veljavi našega dinarja. Že jutri, ko
bom odtegnil svoje komisarje z borz,
bodo prenehali fiktivni tečaji. Če bo
potem notiral frank 700, to ne bo po-
menilo padca dinarja ter tudi ne neus-
peha moje finančne politike. Visoki te-
čaji deviz, ki se objavljajo na borzah,
so posledica dosedanje pogrešne finan-
čne politike. Trudil se bom, da se v
bodoče izognem sličnim napakam ter
upam, da se mi bo posrečilo preprečiti
padec naše valute. Moje prvo delo bo,
da z znižanjem izvozne carine dvignem
izvoz, da na ta način pridem v posest
inozemskih plačilnih sredstev. Nato
bom pričel z intenzivnim delom, pri
čemur pa ostanem zvest svojim vedno
očitovanim principom.

Diplomatski dvoboj v Lausanni.

Lausanne, 19. decembra. (Izvirno.)
Na današnji seji podkomisije za morske
ožine je najprej Lord Curzon poročal
o izpremembi prvotnega načrta zavez-
nikov, ki se tiče predvsem tonaže voj-
nih ladij, kontrole s strani Turčije, de-
militarizacije obmejne cone, prekodne
pravice Turčije skozi to cono, ter oblasti
komisije za morske ožine, ki bo urado-
vala pod okriljem zveze narodov. Naj-
važnejši del sprememb pa se tiče ga-
rancij za Carigrad, ki naj se postavi
pod zaščito zveze narodov, ki bi skupno
s signatarnimi državami podvzela pri-
merne korake za zaščito Carigrada. Nato
je izjavil izmed-paša, da bo Turčija sta-
vila protipredloge, tiče se predvsem
demilitarizirane cone in morskih ožin.
K predlogom zaveznikov je samo do-
stavil, da bo Turčija le tedaj priznala

demilitarizacijo te cone, če ne bodo
okrnjena pri tem njena obrambna sred-
stva. Zahteva pa, da se Marmarsko
morje izloči iz morskih ožin, da se za-
jamči tracijska meja ter da Lemnos pod
nobenimi pogoji ne postane domena
grške pomorske oblasti. Cicerin je iz-
javil, da so izpremembe prvotnega za-
vezniškega načrta naperjene proti Rusiji
ter je zahteval, da se natančno in te-
meljito prouče ruski protipredlogi. Lord
Curzon je na to odvrnil, da so zavez-
niki Rusiji v vsakem oziru naklonjeni;
ne smatra pa za potrebno, da bi se pod-
komisija podrobno bavila z ruskimi in
turškimi protipredlogi. Zavezniki bodo
vzeli te predloge na znanje ter jutri spo-
ročili svoje mnenje. Debatu se je zato
do jutri odgodila.

BORZA.

Curli, 20. decembra. (Izvirno.) Pred-
borza: Pariz 39.40, Zagreb 1.45, London
24.44, Berlin 0.07 sedem osmink, Praga
15.80, Italija 26.95, Newyork 529, Dunaj
0.0075, žigosane krome 0.0076, Budimpeš-
ta 0.2275, Varšava 0.03, Sofija 3.95, Bu-
karšta 3.05.

Bivši generalni adjutant Franca Jo-
žefa umrl.

Dunaj, 20. decembra. (Izvirno.) Gla-
som časopisnih poročil je umrl včeraj v
Badenu pri Dunaju bivši dolgoletni ge-
neralni adjutant cesarja Franca Jože-
fa Arthur Bolfras. 58. letu svoje sta-
rosti.

Vsem cenj. naročnikom „Narodnega lista“!

Vsem cenj. naročnikom „Narodnega
lista“ na znanje, da vsled tehničnih o-
vir današnja številka „Tabora“ (ki na-
domešča za ta teden „Narodni list“)

nismo mogli izdati na 8 straneh. Zato
pa prejmejo vsi naročniki „Narodnega
lista“ tudi nedeljsko (božično) števil-
ko „Tabora“, ki izide na 12 straneh.

Dr. V. Kukovec:

Napredna kmečko- obrtina zveza.

Pred 14. leti, ko so že bili klerikalci
enotno organizirani v vseslovenski
ljudski stranki, smo po moji pobudi se-
deli v posvetovalnici ljubljanskega ma-
gistrata pod predsedanjem dr. Ivana
Tavčarja naprednjaki iz takratnih de-
žel Kranjske, Goriške in Štajerske, Tr-
žačani so odrekli udeležbo. Jaz sem za-
pustil Ljubljano razočaran, ker se ni-
smo mogli sporazumeti s predsednikom
kranjske narodnonapredne stranke, dr.
Tavčarjem, da se zedinimo ali organi-
ziramo vsaj v koaliciji vseh treh na-
prednih strank, kranjske, goriške, šta-
jerske. Dr. Tavčar je vstrajal na svo-
jem stališču, naj delamo vsak za sebe
in se podpiramo, ker se ne da priti čez
dejansko različnost razmer in potreb,
kterim ustreza ločeno delo. Četudi sem
bil mnenja, da smo mogli narodu z
združenimi močmi več koristiti nego
ločeno, udal sem se in si rekel, da se ne
da odreči stališču dr. Tavčarja opravi-
čenost. Ker se res ne more priti čez
potrebno delitev dela po krajevnih raz-
likah.

Ko smo videli iti Avstrijo h koncu,
združila nas je pred 5. leti zopet močna
volja, da usodo Slovencev s svojim de-
lom v naprej pripravljamo, zopet smo
razpustili deželne politične organi-
zacije prišli v Ljubljano ustanoviti na-
predno skupno organizacijo, imenovano
jugoslovansko demokratsko stranko.
Slovenski rod ima zahvaliti ti organi-
zaciji mnogo tega, kar se je ustvarilo
v okviru Jugoslavije. Letos je zopet
vsa javnost brez ugovora sprejela stali-
šče dr. Tavčarja izpred 14. let, da se ne
da priti čez potrebno delitev dela po
krajevnih razlikah. Izpeljali smo orga-
nizacijo zopet po upravnih enotah ter
že pol leta delamo demokrati v oblast-
nih organizacijah ljubljanski in mari-
borski ločeno.

Odklonili smo, spuščati se v prepri-
re, ali je mogla administrativna raz-
delitev biti tudi drugačna; že s svojim
delom smo ustvarili globok čut skup-
nosti onih krajev, ki naj tvorijo admi-
nistrativno enoto. Beograjski politični
dogodki zadnjih tednov nas ob severni
meji niso najmanj omajali v spozna-
nju dr. Tavčarja izpred 14 let, da svo-
jemu narodu najhujše služi, če raču-
na s krajevnimi razmerami. Napredna
kmečko-obrtina zveza, ki se je na tistem
ustanovila te dni po okrajih maribor-
ske oblasti, bode v malo tednih imela
tudi svoj oblastni ustanovni občni zbor.

O načelih ustanovitve te organiza-
cije so se prizadeli okrajni sporazumeli,
odobrili so načrt vodilni političarji na-
še stranke v Ljubljani. Predsednik po-
slanskega kluba nam blizu stoječe po-
litične samostojne kmetijske stranke je
vzel na znanje moje lojalno obvestilo,
da se s tem ne ustanavlja nova stranka,
ampak pogloblja iz naše strani kmečko-
obrtina organizacija brez ozira na tre-
nutni politični položaj, ampak da traj-
no služi našemu narodu te pokrajine v
razvoju v gospodarstvu in kulturi. Če
so slučajno in nepričakovano prišle
vmes tudi volitve v narodno skupščino,

no, imela bode kmečko-obrtina zveza
svoje rojstvo združiti z odločilnim vpli-
vom na tok političnega življenja v pri-
hodnosti.

Napredna kmečko-obrtina zveza bo-
de popravila korak, ki ga je zgrešila
resolucija zadnjega občnega zbora sa-
mostojne kmetijske stranke v zadevi
revizije ustave, ki naj zopet ustvarja
skupno Slovenijo, s tem pa zopet ob-
sodi mariborsko pokrajino k mrtvilu.
Izid volitev v kmetijsko družbo, iz ka-
tere je izločen zadnji naprednjak iz te
strani Save, nam je zadostni povod, go-
spodarsko politiko tostran Save posta-
viti na lastne noge. Tudi naši obrtniki
so izprevideli, da se jim je nasloniti na
kmetovalca, delavca kakor samostoj-
nega kmeta, ter združiti moči vsega
delavnega ljudstva v politiki in gospo-
darstvu okraja in pokrajine. Dali bo-
mo ti zvezi prvokrat, tudi ob novih vo-
litvah v narodno skupščino priložnost,
odločevati o svoji bodoči usodi. Razli-
kujemo se pa od onih, ki hočejo dajati
poljubno in samovoljno možnost pri-
stopa onim, ki žele naš narod dvigniti,
kajti vsa razpoložljiva energija naroda
naj odseva iz „Napredne kmečko-obrt-
ne zveze“. Iz sestavitve vlade v Beogra-
du vidimo, da bode se skusilo izločiti
široke vrste ljudstva od sodelovanja
za dolgo dobo. Politično zavest, ki se
vzbuja v napredni kmečko-obrtini zve-
zi, bode napravilo križ čez te račune,
seveda naslonjena na celotni jugoslo-
vanski narod. Pozivam vse prijatelje,
da posvetijo vso svojo moč prihodnje
dni ustanovitvi napredne kmečko-obrt-
ne zveze!

Politične vesti.

* Proglas demokratskega poslanske-
ga kluba na narod je izšel 19. t. m. V
njem je obsežena stvarna ugotovitev
razvoja krize. Proglas konstatira, da
je bil v demokratskem klubu enoglasen
sklep, da se mora v svrhu rešitve nuj-
nih zakonov (uradniškega, invalidske-
ga in agrarnega) stvoriti koalicijska
vlada, na to pa — po rešitvi teh zak-
onov — preiti v volitve. Kljub temu pa
je Pašić krono napačno informiral o
razmerah v demokratskem klubu in se-
stavil samoradikalno vlado. Tako je
radikalna stranka svojevoljno razbila
široko akcijo za ohranitev vidovdanske
ustave in zlomila režim, ki je imel v
skupščini solidno večino. Uvedla je
vlado neznatne manjšine, ki ni dobila
pri volitvah niti četrtine vseh oddanih
glasov. Avtoriteta države je s tem zna-
tno oslabiljena. Radi strankarskih ciljev
je radikalna stranka onemogočila spre-
jetje važnih zakonov. Uvedla je ple-
menski režim, ki bo še bolj razvnel
strankarske strasti in izzval mrzino
med posameznimi deli naroda, kar bo
globoko pretreslo državni organizem.

* Češkoslovaška vohunska afera.
Prošli petek je bila v Brnu zaključena
štirikdnevna sodnijska razprava proti
pomagačem znanega nemškega poslan-
ca v češkoslovaškem parlamentu, dr.
Baerana, štabnemu kapetanu Z. Wur-
mu, štabnemu kapetanu G. Wolfu in
poročniku Jerzyju Nowakowskemu
(Poljaku), ki je kot pobočnik generala
Podhajskega v Brnu izdajal Poljski

čajne spise. Divizijsko sodišče v Brnu je izreklo sledečo obsodbo: Wurm je obsojen na štiri in pol leta težke ječe, na izgubo častniškega čina ter volilne pravice. Wolf je dobil tri leta težke ječe z istimi kaznimi kakor Wurm. Nowakowski pa 8 let težke ječe. S tem je zaključena ena faza veleizdajniškega procesa v Brnu, ki se je tikalo veleizdajalcev v uniformi. Glavni krivec poslane Baeran, ki je v praškem parlamentu izjavil, da je veleizdaja dolžnost vsakega Nemca ter Karl Schwabe bosta sojena pred civilnim sodiščem. Dr. Baeran bo stal pred praško poroto dne 27. t. m. Zagovorniki obtoženih zvaljujejo sedaj glavno krivdo na sokrivca Philippa, ki je pobegnil v Nemčijo, vendar pa to ne bo nič pomagalo, ker ima sodišče v rokah dokumente, iz katerih je krivda jasno in nedvoumno razvidna.

*** Boljševiški militarizem.** Na eni zadnjih sej ruskega revolucionarnega sovjeta je govoril tudi vrhovni poveljnik sovjetske vojske, Trockij, ter med drugim povedal tudi sledeče: »Zdi se mi, da bo konferenca v Lausanni končno prekinjena s pojavom rdečih armad tam, kjer se najmanj nadejate lord Curzon in Poincaré, ker z občevarjem s to gospodo smo se v zadnjih letih naučili, da je najbolje podkrepiti svoje argumente ne z diplomatičnimi notami in prekinjenjem političnih odnošajev, ampak na bolj realen in otipljiv način — z oboroženo akcijo. Radi tega moramo biti mi danes bolj nego kadarkoli poprej pripravljeni na vsako eventualnost in na konflikte, do katerih bo gotovo prišlo, ako bodo angleški in francoski imperijalisti skušali odbiti naše in turške zahteve glede morskih očin.« Še bolj militaristični in agresiven pa je bil Trockijev govor na neki zabavi rdečega generalnega štaba v Moskvi, kjer je rekel med drugim: »Vloga rdeče vojske se ne pojmuje po popolnoma. Marsikateri vojaški specialista med nami misli, da se naša sovjetska vojska razlikuje od prejšnje carske samo po naslovu. Toda to je velika napaka: rdeča armada je bila ustanovljena samo za svrhe svetovne revolucije. To, da se mnogim zdi, da vrši le narodne ruske naloge, je le uspeh našega varanja javnosti v naše tajne namene. Mogoče je sicer res, da je naša vojska tu in tam tudi res služila nacionalnim interesom; toda to se je zgodilo samo v detajlu, le mimogrede. Naloga rdeče vojske je mnogo važnejša in odgovornejša: ona mora biti temelj sovjetske vlade do onega momenta, ko bodo naše radio-postaje javile boljševiški prevrat v vseh prestolnicah sveta... Brez dvoma je, da se bližamo dobri velikih vojen. Buržujska kapitalistična Evropa ne bo zapustila svojih pozicij brez bitke. Vsak korak v pravcu socialne revolucije bo zavzel na vojni način po rdeči armadi. Radi tega je tudi četrti kongres rdeče internacionale tako dolgo in tako temeljito razpravljaj o rdeči armadi.« Iz teh dveh Trockijevih govorov je jasno razvidno, da boljševiki še vedno niso opustili svojih sanj o velikih svetovni boljševiški revoluciji in da je vsled tega

ga treba še vedno skrbno paziti na vsak poizkus obnovitve komunistične agitacije bodisi pri nas, ali pa drugje po srednji in južni Evropi ter po zapadu. Nasilje se lahko obrani samo z nasiljem!

Dnevna kronika.

— Kraljevo kronanje. Kakor poročajo listi, se bo vršilo kronanje Ni. Vel. kralja kromaj prihodnjo spomlad; najbrže šele po volitvah v narodno skupščino. Kronanje se bo izvršilo na svečan način v Beogradu.

— Odlikovanja ministra Ninčiča. V četrtki je izročil poljski poslanik v Beogradu, g. Zdislav Okenski našemu zunanjemu ministru dr. Ninčiču odlikovanje »Obnovljene Poljske«, katero mu je podelil predsednik poljske republike za zasluge, katere si je pridobil z delom za zblizanje Jugoslavije s Poljsko.

— Vmešavanje civilnih oseb v uradne posle vojakov. Po poročilu Komande dravske divizijske oblasti morajo častniki in vsi vojaški predstojniki v interesu vzdrževanja reda in discipline v vojski, izvajati svoje službene dolžnosti ne samo v službi in v vojašnicah, temveč tudi izven službe in vojašnic ter v vsakem poedinem slučaju kršenja discipline in ugleda naše vojske po vojaških osebah brez odloga nastopiti proti krivcem tudi na cesti in javnih prostorih. Dogodilo se je v zadnjem času večkrat, da so oficirji posamezne vojske na cesti ustavili — bodisi radi nepozdravljenja, nedostojnega obnašanja, nepredpisane ali raztrgane obleke ali iz kakršnihkoli razlogov — in da so se ob takih prilikah nepoklicane civilne osebe zgrajale nad tem in skušale na licu mesta v prilog zaustavljenega intervenirati, otežkujoč predstojniku izvršitev njegove službene dolžnosti in spravljajoč ga v zelo neprijeten položaj. Da se slični neljubi dogodki tako v interesu ugleda naše armade, kakor tudi v interesu občinstva samega v bodoče preprečijo, se občinstvo nujno opozarja, naj se ne vmešava v vojaške službene posle in naj vojaških funkcionarjev ne ovira pri izvrševanju njihovih službenih pravic in dolžnosti, ker s takimi nastopi le pomaga onim, ki hočejo rušiti red in potrebno disciplino v naši vojski.

Umor v Dramljah. Dne 7. t. m. je — kakor smo poročali — vstrelil skozi okno neznani storilec gostilničarja Miha Podkrajseka, ki je bil pri priči mrtev. Kakor se nam iz Celja poroča, so aretirali po daljših poizvedbah orožniki posestnika Piliha v Dramljah, ki je tudi že priznal, da je izvršil dejanje iz maščevalnosti.

Radi odprave telesnega ploda so se zagovarjali pred celjskim okrožnim sodiščem 30 let stara samska delavka Alojzija Mestinske v Zbelovski gorci pri Konjicah. 24 let stari posestniški sin Franc Javornik iz Sadke gore in 37 let stara izprašana babica Frančiška Mlinarič v Peklu pri Poljčanah. Ker je sodni dvor pri razpravi dne 16. t. m. pri vseh treh ugotovil krivdo, so bili obsojeni Mestinske na 2 meseca,

Javornik na 4 mesece in Mlinarič na 3 mesece težke ječe.

— Nesreča vsled neprevidnosti. Transmisija pri slamožreznem stroju je zagrabila neprevidnega Franceta Bitenca, hlapca v tovarni M. Banko na Rečici ob Savinji in mu zlomila desno roko. Le gol slučaj je, da se ni pripetila še večja nesreča!

— Okraden orožnik. Orožniku P. v Mozirju je ukradel pola nahrbtnik na podstrešju se suščega perila v času, ko ni bilo nikogar doma, njegov tovariš izza vojaškega službovanja. Ljubitelja snažnega perila so zasačili v Smartnem ob Dreti. Preskrbljen je sedaj s cenim stanovanjem v Gornjemgradu, brez posebnih stanovanjskih odredb.

— Novi italijanski poslanik v Beogradu. Prošli teden je prispel v Beograd novi italijanski poslanik markiz Negrotto.

— Degradirani častniki. Vojaško disciplinarno sodišče je obsodilo orožniškega kapetana Viljema Hoholača in pešadijskega podporočnika Ferda Ferjančiča na degradacijo.

— Nov list v Osijeku. V soboto dne 23. t. m. prične v Osijeku izhajati nov tednik »Budučnost«, glasilo tamkajšnje Orjune.

— Turneja »Beogradskega pevskega društva«. »Beogradske pevsko društvo«, najboljši srbski pevski zbor, namerava, kakor poročajo listi, v kratkem prirediti turnejo po Hrvatski, Slavoniji in Sloveniji. Turnejo bosta vodila dirigenta Manojlovič in Polcinetti.

— Vseslovanski visokošolski kongres v Pragi. Od nedelje 17. t. m. do petka 22. t. m. se vrši v Pragi kongres zastopnikov vseh slovanskih visokošolcev. Kot protektor kongresa funkcira češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Kongres ima nalogo rešiti celo vrsto važnih vprašanj, tako s stanovskega gledišča, političnih, socialnih, etičnih in vseslovanskih organizatoričnih in propagandističnih ozirnov. Potek kongresa bo opisan v posebni brošuri, ki jo bo po zaključku kongresa izdalo vodstvo; v tej brošuri bodo navedeni tudi vsi sklepi in načrti za bodoče delovanje. Temu kongresu se ne le v Pragi, ampak tudi po vsem ostalem slovanskem svetu pripisuje velika važnost, ker le s skupnim delovanjem mlade inteligence vseh slovanskih narodov bo prišlo lahko kdaj tudi do skupnega političnega in gospodarskega dela vseh slovanskih držav. Sedanji politični položaj v Evropi je tak, da bomo Slovani le takrat varni pred nešteti direktnimi in zahrbtnimi sovražniki, ako bomo združeni v močnem vseslovanskem narodnem in državnem bloku. Radi tega pozdravljamo ta vseslovanski visokošolski kongres v Pragi tudi mi.

— Stanovanjske cene v Berlinu. Za »enostavno« meblirano sobo se plača v Berlinu dnevno 1500—2250 mark, za »meščansko« urejeno sobo 3600—5400 mark, razen tega pa še za postrežbo, snajenje, kurjavo in razsvetljavo. Pozna se, da so se dunajski verižniki preselili v Berlin.

da je ves gozd ječal in škripal. Nihče se ni upal, ne mogel iz hiše.

Človek in volk sta imela doma precejšnjo zalogo živil. No, tudi največja zaloga se zmanjša in počasi izgine, ako se vedno le jemlje in nič ne doda. In kaj bo, če se bode zima na dolgo povlekla? Zaloga pojema, prišlo bo pomajkanje in potem lakota. Tako sta razmišljala obadva na tihem. V tem razmišljanju pa sta se začela skrivoma pisano in drug drugemu na prste gledati. Vsak grizljaj, ki je šel tovarišu preko grla, je vzbudil v drugem nevošljivost in nevoljo.

Iz zavistnih opazovanj so se vodile zbadljivke in konečno sta začela drug drugemu predbacivati zapravljivost.

Nekega dne pa je prišlo do resnega izbruha.

»Ne! Tako pa ne more in ne sme iti dalje. Ti si grozen požeruh!« zarjove volk nad človekom, ki je pravkar začel zajeto pečenko cvreti.

»Kaj! Samega sebe pogledaj, menasitna zver! Več ko požreš, več si žrl. Ti boš meni kaj očital! Kdo pa se je leto in dan trudil in vsa to zalogo skupaj

— Elektrifikacija angleških železnic. Dve največji angleški tovarni strojev sta sklenili, da elektrificirata vse angleške železnice. Tozadevni načrti so že izdelani in se bo že prihodnjo pomlad pričelo z delom.

— Cena peronskih vstopnic v Rusiji. Uprava ruskih železnic je zvišala ceno za peronske vstopnice, tako da stane sedaj vstopnica 6 milijonov rubljev.

Ko otirate ledene rože na oknih, mislite na »DRUŠTVO ZA PODPIRANJE LJUDSKO. IN MEŠČANSKOŠOLSKE MLADINE«!

Dopisi.

— Pobrezje. Dopisniku »Enakosti« izjavljam, da nisem bil od nikogar zapeljan, ampak sem iz lastnega nagiba pristopil k pevskemu društvu »Zarja«. Ker pa sem videl, da so tamkaj pošteni ljudje, sem prevzel celo njega predsedništvo. Le tako naprej, pa bo še več takšnih »zapeljancev«.

Puconja Tomaž, predsednik »Zarje«.

Žetale. Tu sta v občini Kočice umrla ugledna sosedu Jurij Potočnik in Terezija Skedlar, po nagli bolezni. Bodi Večni vsem usmiljeni sodnik!

Žetale. Tu so hodili cigani v tem tednu. Imeli so srečo le pri hišah, kjer berejo klerikalne liste, kajti le ti ljudje si dajo karte »šlagat«. Cigani so več takih hiš vnorili za lepe vnove in za obleko, ki ni sedaj po ceni. Naš gosp. župnik je v nedeljo 17. t. m. rekel s prižnice, da so to v fari žetalski odpadniki, ki si od cigank dajo »šlagat«. Dasi je župnik malo bolj na »politiš« stran, pa to je imel čestiti prav. Naprednjaki ciganom ne verjemo!

Mariborske vesti.

Maribor 20. decembra 1922.

m Vesele slike s klerikalnega shoda. »Samo papeži!« Ko je Žebot razlagal z njemu lastno mednarodno navedenostjo zunanjo politiko, je zastokal, da nas nobena sosedna država ne mara. Ko je vrgel na to svoj obupni pogled po dvorani, je v kotu zastokala verna ovčica: »Samo papeži!« Žebot je odprl usta in ker hipno ni mogel pregledati situacije, je-li to njegov sobojevnik ali »izvidnik«, je ukrotil srditi pogled in preskočil na notranjo politiko. — »Šoštarič naj plača!« — Pri mrevarjenju Žebotove notranje politike je majhen, primerno trebušast mesar spravljal petično večerjo pod streho. Ko so bili na vrsti dolгови, je ravno nagnil zadnji kozarček, »ki nam korajžo da«, in obupno zahreščal: »Šoštarič naj plača!« Potem je sklonil tolsto glavo in že je smrčal zasluženi počitek političnega delavca, ki ga ni Žebotovo rohamenje ni moglo premotiti...

m Še o klerikalnem shodu v Gambirnovi dvorani. Iz krogov narodnih in zavednih pismonoš smo prejeli naše v številki od 20. t. m. objavljeno poročilo o klerikalnem shodu v Gambirnovi dvorani dne 18. t. m. konstataci-

znosil! Mar ti, ki vse sproti pogoltnoš, kar ugrabiš!« odvrne človek razburjen.

»Kaj se boš ti tukaj repenčilo! Če si kaj prineslo, je bila to tvoja dolžnost. Saj pa te tudi ni nihče oviral. Mene pa so tvoji bratje, te največje zverine pod božjim solncem, zasledovale. Z lopatami, vilami, sekirami, puškami so me napadali. Krvavo je bilo pridobljeno kar sem jaz domov zvlekel. Zato pa ti kratkomalo povem, da ne trpim, da boš ti tu svojo požrešnost še naprej pasel. Posti se! Jaz ne maram lakote umreti,« reče volk s strašno tulečim glasom.

»Ti se posti, lopov, nesramni! Meni tega ni treba. To je moje. Še tri ovce so tvoje; črez nje lahko razpolagaš,« kriči človek ter se postavi pred skladišče za živila.

Besede so postajale čedalje bolj rezke, misli vedno bolj besne, dokler se nista navsezadnje spopadla. In udrihala sta drug po drugem tako dolgo, da je volk, ki je bil šibkejši, omagal in padel na tla.

Tedaj pa ga je človek pograbil in vrgel ven v zimo in mraz.

Tako je končalo prijateljstvo med človekom in volkom.

Človek in volk.

(Basen za otroke in odrasle.)

Živela sta nekoč tam nekje daleč sredi meiznarnega gozda človek in volk v skupnem gospodarstvu. Združil ju je slučaj enak usode. Enkrat sta bila namreč obadva zašla: Človek, ki je bil na lovu, in volk, ki je šel na rop. Dolgo sta tavala utrujena in obupana križem nepregledne, nepoznane goščave.

Kar naenkrat se srečata. Izenadenja se pogledata iz oči v oči. Nezaupno premerita drug drugega od nog do glave.

»Kaj vruga pa je tebe tu sem zaneslo?« izpregovori volk prvi.

»Izgubil sem se. In sedaj ne vem, ne kod, ne kam,« odvrne človek, oprežno motreč sosedove kretanje. »Kaj pa je s teboj?«

»Eh, godi se mi, kakor tebi,« reče volk zamolklo, ne da bi odmaknil pogleda od puške ki je visela na človekovih ramenih.

»Hm!« Grda naju je torej zalotila!

pripomni človek s prisiljenim smehljajem.

»Grda, grda!« pritrdi volk trpko.

Obadva sta spočetka besede tehtala. Polagoma pa se jima je jezik odvezal in z zgornostjo ponesrečenih sta potožila svak svojo nezgodo.

In spoznala sta, da sta v tem težkem položaju drug drugemu potrebna in v tem spoznanju sta se spoprijateljila.

Toda to prijateljstvo ni bilo v iskrenosti porojeno, kajti obadva sta v sreči mislila le na to, kako bi iz njega iztisnila čim največ koristi sebi v prid.

Ker pa misli niso očite, je zavladalo med njima dobro soglasje. Uredila sta si domačijo, kolikor se je dalo udobno, in razdelila sta si območje za bodoče delovanje. Človek naj bi lovil po gozdu divjačino, volk pa naj bi napadal po pašnikih in planinah črede ter ugrabljaj domačo drobnjad.

In jima je šlo dobro. In dokler jima je dobro šlo in sta imela vsega v izobilju, ni bilo med njima spora, ne žal besede.

Nastopila pa je huda zima. Sneg je padel, da se je vejeve pod njegovo težo šibilo in lomilo. In mraz je pritisnil.

jo, da so oni pismonoše, ki so prisostvovali temu shodu, bivši avstrijski veteranci, ki se drže še vedno predrevolucijskega gesla: »Vse za vero, dom, cesarja...«, za katere ni več upanja, da bi kdaj spoznali klerikalno lažnjivost, dvoreznost in demagogijo. Velika večina pismošev se z njimi ne identifikira.

m Novo klerikalno hranilnico proti obstoječi Mestni hranilnici hočejo glasom »Straže« ustanoviti »merodajni možje« klerikalne stranke v Mariboru. Baje so imeli že tozadevni sestanek. Ustanovitev je napovedal tudi na klerikalnem shodu v ponedeljek dr. Jerovšek. Dokaz več, da klerikalci vsako stvar gledajo skozi svoja politična očala. Njim so tudi gospodarske organizacije samo sredstvo za politične uspehe, ne pa ustanove za blagor ljudstva.

m Vhod v gledališko dvorano. V zadnjem času je opaziti, da ljudje, ki imajo stojišča, napolnijo parter pred pričetkom predstave ter popolnoma zastavijo vhod k sedežem. Radi tega je varstvena oblast sporazumno z gledališko upravo odredila, da mora biti vhod vedno prost. Občinstvo se opozarja, naj se ukloni odredbam gledaliških in varnostnih organov, da ne bo neprijetnih incidentov. Apeliramo pa predvsem na uvidevnost občinstva, ker vendar ne gre, da se morajo obiskovalci gledališča, ki imajo sedeže, boriti za pristop do svojih sedežev.

m Glasbena Matica. Vsi pevci, ki niso bili pri zadnji pevski vaji, morajo v petek pred vajo predelati zamujeno snov, da ne ovirajo zbora pri delu. Zanje je začetek ob pol 20. uri zvečer.

m Neprijazna čuvajka. Včeraj popoldne so si hoteli trije učenci meščanske šole ogledati stolp stolne cerkve ter si raz stolpa ogledati mesto. Stolpna čuvajka — moža menda ni bilo doma — je pustila otroke na stolp. Ker pa ji miso dati toliko napitnine, kolikor je zahtevala, je začela otroke v naduti nemščini ozmerjati, enega je oklofutila ter jih nato polila z vodo. Sicer so morda otroci res včasih nadležni, toda tako postopanje je vsega obsojanja vredno in upamo, da bodo merodajni činitelji čuvajko primerno poučili.

m Nedoletni prodajalci časopisov. V zadnjem času se zopet opaža, da prodajajo po večernih in poznih nočnih urah soloobvezni otroci po gostilnah in kavarnah časopise in razglednice, kar je strogo prepovedano. Opozorjamo na to, da bo policija vsakega nedoletnega prodajalca prijela ter pozvala na odgovor stariše, ki bodo radi kršitve predpisov strogo kaznovani.

m Kdo ima prav? Pod tem naslovom smo včeraj poročali, da je nek možakar prijavil na policijski stražnici v mariborskem predmestju, da je bil oropan. Že drugega dne je zopet prišel, ter svojo prijavo preklical ter razložil, kako je bil »oropan«. V neki gostilni se ga je preveč nasrkal. Na potu domov ga je v nekem jarku pobral nek vojak, ki ga je peljal seboj v bližnjo vojašnico. Dežurni oficir, videvši »obupen« položaj »ponesrečenca«, mu je odvzel površnik, ki ga je možakar — nek Fr. Koprivnikar — vlačil za seboj po tleh. Ker ni hotel prenočiti v vojašnici, so ga zopet izpustili. Na Ruški cesti blizu ljudske šole pa se mu je zadelo, da je že doma — bil je menda v cestnem jarku — je sam slekel suknjo in telovnik z uro in denarjem ter se vlegel spat. Pozneje ga je nek možakar zbudil, naskar je zbežal, ter prepričan, da je oropan, prijavil zadevo policiji. Tako izsledajo »čestni ropi« v Mariboru.

m Stara znanka. Ana Korosec, ki je bila že parkrat radi »prevzornega« vedenja izgnana, se je zopet vrnila. Prijela bo zato primerno nagrado, naskar bo morala naše mesto, ki se ji je očitno zelo prijubilo, zopet zapustiti.

m Vračajo se! Iz mrznje do vojaške službe je tekom zadnjih treh let pobegnilo mnogo fantov, posebno iz obmejnih krajev preko meje v Avstrijo. Tle-žek gospodarski položaj, v katerem se nahaja Avstrija, ima za posledico veliko brezposelnost, ki posebno sedaj na zimo zelo narašča. Razumljivo je, da odpušča razna podjetja predvsem inozemce, (Nemci niso taki kakor mi, da tlačimo lastni živeli na korist tujca!) predvsem pa naše državljane. Večina

ma so to svojčas pobegli mladi fantje, ki se sedaj skrivaj vračajo nazaj. Večina njih prihaja v mesto iskat dela. Policija dnevno vlovi par takih tičkov.

m Tatvine koles. Včeraj je bilo ukradeno iz dvorišča v Tattenbachovi ulici Kurtu Thalmanu moško kolo, vredno 7000 K. Iz veže na okrajnem glavarstvu je izginilo kolo nekemu Fr. Klimanu. — Policija je včeraj zopet zaplenila dvojce koles, ki so najbrže ukradena, tako, da ima že celo zalogo ukradenih koles. Lastniki se pozivajo, naj se zglase pri policijskem komisariatu v Mariboru, kjer dobe proti dokazilu lastniške pravice (prijavnica!) kolesa nazaj.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

m Božična darila. Opozorjamo na današnji oglas Zlate Brišnik.

Narodno gledališče.

Reperitoire:

Sreda, 20. decembra Prodana nevesta, izv. Gostuje g. Knittl, član zagrebške opere.

Porotno sodišče.

Maribor, 19. decembra.

Lastno ženo umoril.

V Kaplji je živel s svojo družino kot majer na nekem posestvu 47-letni Peter Sahernik. Živel so v miru in zadovoljstvu, dokler se Sahernik ni upoznal z neko Elizabeto Bordonšek, dekle pri Stelzu v Hrastu (Nemška Avstrija). Kmalu se je razvil med obema ljubavno razmerje. Posledica tega so bili prepiri med zakoncem. Sahernik je postal napram svoji ženi oduren, zadirljiv in prepirljiv in jo je začel tudi pretepati. Zena se je pritoževala, da jo zapravlja.

Popoldne dne 8. septembra je prišel Sahernik na orožniško postajo v Kapli ter prijavil, da so mu tatje ukradli 6000 K, čevlje in usnje, h koncu pa pristavil: tudi ženo so mi ubili. In res so našli ženo, vso krvavo z zvežajočo rano na glavi v kuhinji mrtvo. Iz kovčka ki pa ni bil poškodovan, je manjkalo 6000 K, par ženinih čevljev in usnje za podplate. Ker stoji hiša na samotni v bližini državne meje in je bila žena kritičnega dne sama doma — mož je odšel k svoji sestri, sin na romanje, hčerka pa je pasla živino — se je skraja mislilo, da je bila napadena od tatov. Kmalu pa je padel sum na Petra Sahernika, njenega moža. Pri hišni preiskavi so našli ukradene čevlje in usnje skrite na podstrešju v plehah, za tramom pa sliko njegove ljubice Elizabete Bordonškovne. S tem je bil potrjen sum, da je Sahernik sam ubil svojo ženo in je rop le fingiral. To potrjuje tudi njegova hči, ki pravi, da je oče prišel na pašo ter ji rekel, da gre k sestri, nato pa ga je videla, da je šel nazaj proti domu. Ko se je vrnila s paše, je prišel oče nasproti ter rekel, da je okraden. Zapovedal ji je tudi, naj izpove, da je ob 9. uri odšel z doma k sestri.

Porotniki so potrdili vprašanje na umor, vsled česar je bil Sahernik obsojen na smrt na vešalih.

Izpred sodišča.

Maribor, 18. decembra.

Prevejana tičica.

Dvaintridesetletna v Moravce, okraj Ljutomer, pristojna služkinja Matilda Mandl, ki je že 23krat predkaznovana, je bila z odlokom policijskega komisariatu v Mariboru z dne 27. decembra 1921 radi prostitucije, delamrznosti in kot skrajno nevarna tatnica, izgnana za dobo 5 let iz policijskega okoliša Maribor. Kljub tej prepovedi je prišla v začetku novembra zopet v Maribor. V Knupeževi gostilni v Vetrinjski ulici se je seznanila z delavcem Alojzjem Klinc iz Rogoz ter šla z njim v gostilno »Maribor« prenočevati. Klinc je kupil obema večerjo in več pijače, tako, da sta bila oba precej dobre volje. Ponoči pa je izginila navihana ženska in z njo tudi Klinc 1600 K gotovine. Ona taji, da bi ukradla svojemu pajdašu denar ter pravi, da je odšla od njega zato, ker je bruhal in

stidilo. Sebarica Katarina Vidmar, ki je bila kot priča zaslišana, pa izpove, da v sobi ni bilo opaziti nobenih sledov bruhanja. Tudi okradeni trdi, da ni bruhal in izključuje možnost, da bi mu ukradel denar kdo drugi kot Mandl. Pred okrožnim sodiščem je bila tatnica obsojena na 10 mesecev težke ječe.

Tat iz navade.

Triintridesetletni delavec Ivan Veber iz Srečine, okraj Maribor, ki je že 9krat predkaznovan, je bil obtožen radi hudo delstva tatvine.

Osumljen je, da je dne 21. julija zjutraj ukradel hlapcu Martinu Sternad v Krčevini pri Mariboru iz podstrešja 500 K vredno suknjo. Nadalje, da je dne 29. julija okrog 16. ure pri viničarki Neži Rumpf v Bresternici, okraj Maribor, vlomil v stanovanje ter odnesel 5 posteljnih prtov, namizni prt, par čevljev, prevleko za blazino, 7 naglavnih rut ter denarnico z gotovino po 345 K; v skupni vredn. 5405 K.

Sodba se glasi na 10 mesecev težke ječe.

Spor radi meje.

Posestnik Jurij Milošič iz Male Varnice, okraj Ptuj, se je sprl s sosedom Ivanom Koletnikom radi meje. Občinska komisija je to sporno mejo uredila, s čim pa Milošič ni bil zadovoljen. Dne 25. septembra je županu Josipu Petroviču, ki je bil predsednik te komisije, očital, da je hedil h Koletniku jest in pit. Prihodnji dan pa je predbacival istemu županu ter Florencu Forstnaricu, Jožefu Vidoviču, Andreju Smigocu in Antonu Redošeku, ki so bili člani omenjene komisije in določili mejnike, da je hodila cela komisija h Koletniku jest in pit, ker je Koletniku več odmerila kakor njemu, on pa da mora plačati stroške. Radi teh mu očitanih žalivk se je moral Milošič zagovarjati pred senatom, ki ga je obsodil po § 104 srb. k. z. na 200 Din. denarne kazni.

V silobranu ustrelil svaka.

Zakonska Franc in Marija Pen v Trzišču, okraj Ptuj, nista živela od Velike noči t. l. naprej v dobrih odnosih. Prišlo je večkrat do sporov med obema, ki so čestokrat končali z dejanskimi spopadi. Tak žalosten spopad v rodbini se je odigral dne 1. septembra. Mož je pretepal takrat svojo ženo, svojo taščo ter obe zasledoval, ko sta se za-tekale k sosedu Ivanu Vaupotiču, z odprtim nožem v roki tja. Vaupotič se je posrečilo iztrgati zasledovalcu nož ozir. sekirjo iz rok. Nato pa je razjarjeni človek pograbil nabito lovsko puško, ki je visela na steni in nameraval ustreliti svojo ženo in taščo. Komaj se je posrečilo Vaupotiču preprečiti nesrečo.

Dne 12. septembra pa je prišel mož nekoliko korajžen domov. Prišel je zopet prepil s svojo ženo, ki je je tudi takrat pretepel, ter ji grozil, da jo ustrelji. Pri tem je kazal na hlačni žep, iz katerega mu je molel rog vojaške pistole. Na obupen klic prestrašene žene po pomoči je prišel iz matrne sobe 20 letni brat ogrožene, Stefan Kmetec, ki je kovaški pomočnik. Naenkrat sta se pograbila s svakom, padla na tla in sicer tako, da je prišel Pen na Kmeteca. Pri tem je naenkrat počilo. Pen je bil zadet v levo polovico prsnega koša tako nesrečno, da je prihodnji dan vsled notranjega izkrvavljenja izdihnil.

Kmetec trdi, da ga je njegov nasprotnik davil, da mu je jela pohajati sapa. V sili je iztaknil pri njem vojaško pistolo, je izmaknil iz njegovega žepa ter odbijal z njo napadalca. Pri tem se je pistola sama izstrelila.

Kmetec se je zagovarjal pred okrožnim sodiščem radi prekoračenja meje potrebne obrambe. Sodišče se je prepričalo, da je obtoženi ravnal v pravičnem silobranu ter je istega od obtožbe radi pregreška zoper varnost življenja oprostil.

Gospodarstvo.

g Na svinjski sejem v Mariboru dne 15. dec. 1922 se je pripeljalo 115 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 400—600 K, 7—9 tednov 800—900, 3—4 mesece 1600 do 1800, 4—6 mes. 2500—2800, 8—10 m. 3000—3300, 1 leto 5000—6000, koza km. 500—600.

Tržne cene. Cene so ostale tekom 14 dni po večini nespremenjene. Štane govedina kg 48—52 K, teletina 56—60, svinjina 80—84, mast 132, slanina 110—120, šunka 110, 1 zajec 150—180, kg srne 70, 1 mleka 12, kg surovega masla 160, jajce 8, kg bel. kruha 28, črnega 26, kg kave Portoriko 220, Santos 144, Rio 120, belega kristalnega sladkorja 74, v kockah 82, moka št. 00 26.40, št. 0 25.80, št. 2 24.80, koruzne moke 16.60, zdroba 20, krompirja na drobno 7, in na debelo 6 K. Zelenjave je malo, cene primerne.

g Zagrebški trg 18. dec. V kronah po 100 kg postavno bačka odn. vojvodinska postaja, Pšenica 1600—1640, koruza rumena nova 800—830, rž 1200—1250, oves 1000, moka pšenična »0« 23—24.75, »2« 22—23.75, »4« 21—22.75.

g Novosadska produktna borza dne 18. dec. Pšenica bačka 418 D, sremška 420 D; ječmen bački 310, sremški 315; moka »0« 580, za kruho 555, št. »6« 505, mast 26 Din.

g Nova avstrijska narodna banka se ustanovi 22. t. m.

g Velika pasivnost nemške zunanje trgovine. Padajoča valuta pospešuje izvoz. Tako se je opazalo v Nemčiji, da je s padanjem marke, katerega ni v enakem razmerju dohajalo dviganje cen, raste v velikih industrijskih državah, zlasti v Angliji in v Franciji, strah pred nemško konkurenco na svetovnih trgih. Nemčija je izvažala ogromne količine — a kljub temu je ostajala nemška trgovinska bilanca pasivna. Takozvana valutna konjunktura namreč Nemčiji ni prinašala koristi, ker je šlo njeno blago pod ceno v inozemstvo. To dejstvo, dalje letošnje katastrofalno propadanje nemške denarne vrednosti, ki povzroča neorientiranost v gospodarskem življenju in vedno bolj otežuje nabavo inozemskih surovin, je moralo roditi slabe posledice, ki jih je opaziti v hiranju večjega dela nemške industrije in v padanju izvoza tudi po količini. Nemška trgovinska statistika za oktober izkazuje uvoz 55.5 milijona q v vrednosti 531.7 milijona zlatih mark in izvoz 15.4 milijona q v vrednosti 289.9 milijona zlatih mark. Značilno je, da je proti mesecu septembru narastel uvoz za 7.2 milijona q v vrednosti 109.9 milijona zlatih mark, a izvoz padel za 0.5 milijona q v vrednosti okoli 1 milijona zlatih mark. Pred vsem je narastel uvoz črnega premoga, potem uvoz železnih surovin, železnih polufabrikatov in fabrikatov. Uvoz tekstilnih surovin in fabrikatov je deloma dalje nazadoval. Narastel je dalje po količini uvoz rži, riža, kave, kakaovih zrn, superfosfatov, mineralnih olj itd. Izvoz je narastel samo pri nekaterih fabrikatih, med drugimi pri bombažnih tkaninah, barvah in barvnih predmetih, kemikalijah, igračah in strojih. Izvoz skoro vseh ostalih izdelkov pa je nazadoval, med drugim zlasti v veliki množini izvoz soli, piva, gradbenega lesa, kalijeve soli, pohištva itd. Zaradi padca izvoza in povečanja uvoza se je pasivnost nemške trgovinske bilance zelo povečala: od 131 milijonov zlatih mark v septembru na preko 240 milijonov zlatih mark v oktobru. Od početka 1922 do vključno oktobra t. l. se more računati s pasivnostjo v znesku okoli 1 in tri četrtine zlatih mark. Podoba je, da je pasivnost nemške trgovinske bilance narastla v isti meri tudi v novembru. Nemška zunanja trgovina se kljub veliki industriji rapidno približuje avstrijskemu vzgledu. Stabilnost nemške marke, ki pa je, kakor vsa znamenja kažejo, še daleč, bi zboljšala tudi položaj nemške zunanje trgovine.

Velik rop v avtomobilu.

Denver (Colorado), 18. decembra. (Izvirno.) Tinkaj so dames tri neznane osebe uropale iz nekega avtomobila, ki je prevažal za banko denar, 200.000 dolarjev, ter s plenom brez sledu izginil. Oblasti so takoj uvedle zasledovanje, ki pa je doslej ostalo breuspešno.

Morgan in dunajske banke.

Newyork, 19. decembra. (Izvirno.) Tvrdira Morgan potrjuje, da je nakupila 220.000 akcijske dunajskega kreditnega zavoda (Wiener Bodenkreditanstalt).

Glavni urednik: Radivoj Rehar

Odgovorni urednik: Rudolf Osta

ARKO LIQUEUR TRIPLE SEC

Praznih steklenic za vino

(7/10 lt) kupi vsako množino veletrgovina z vinom
Pugel, Rossmann in Voller, Maribor, Trg svobode
št. 3. 2567 9-2

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, ka-
kor sukno, hlačevina, volneno blago,
plavina, cefir, šifon, platno, izgotovljene
obleke, srajce, predpasniki, nogavice,
robci, odeje itd. se dobi prvovrstno pri

I. N. Šoštarič, Maribor
Aleksandrova cesta šte. 13. 2577

BERSON

gumijevi podplati in podpetniki prehranijo Vaši
obutvi nad polovico popravil. — Glavna zaloga:

Dragotin Roglič, Maribor

Koroška cesta 19. Telefon 157.

Izdelovalnica KARO-čevljev.

Montaža brezplačna. 2575

Veletrgovina z železnino Pinter & Lenard

Telefon št. 282 **Maribor** Telefon št. 282

Brzjavni naslov: Pinter Maribor

V zalogi se nahaja:

Traverze, cement, železo vseh vrst, pločevina,
štedilniki, žica, žičniki, pumpe, razne cevi, ko-
vanja za zgradbo in pohištvo, kuhinjska po-
soda vilita in pločevinasta, kovaško, ključavni-
čarsko in mizarsko orodje, kose, brusni kamni
in vsi v železninsko stroko spadajoči predmeti.
Blagajne vseh vrst, verige domače tovarne.
Postrežba točna, cene solidne! 2576

Vse vrste perila za gospode in dame, kakor

srajce, hlače, pyjame, opreme za ne-
veste, otroško perilo, kom-
binacije itd. Izdeluje po naj-
nižjih dnevnih cenah

Ljudmila Jackner
MARIBOR, Koroška cesta št. 31.

Mala oznanila

Sprejme se šolski sluga ali
služkinja, ki bi bil(a) oh-
enem hlapec (dekla) pri nad-
učitelju Samci ima pred-
nost. Plača po dogovoru. Hra-
na v hiši. Prijave je pošiljati
pod »Marljivost« na upravo
lista. (108) 2514

Zakonska brez otrok iščeta me-
sto hišnika v Mariboru. Na-
stop 1 ali 15. januarja 1923
Cenjene ponudbe na oglaš-
niji: Božidar Jovanovič, Maribor,
Slovenska ul. 15. 2579

Pozor! Vedno sveže kranj-
ske klobase, sirovo in čajno
maslo, polenovke ter razne
delikatese pri Vinko Krstan
delikatesna trgovina, Maribor,
Aleksandrova c. 18. 2580 2

Svinjska mast, garantirano
prvovrstna, soljeno slanino od
debelih srbskih prascev pro-
daja trdka D. S. Marković,
Beograd, zastopnik za Slove-
nijo: Božidar Jovanovič, Ma-
ribor, Aleksandrova cesta 55.
2578

Lepo posestvo, 31 oralov, pol
ure od Maribora, pripravno za
gostilno ali obrt, se prodaja.
Gozd je za izsekati. Pogoji se
izvejo pri lastniku Francu Jež,
Spodnje Radvanje, polta Ma-
ribor. 2572 2-1

Higijenična brivnica se vsem
priporoča. Prvovrstna postrež-
ba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva
ulica 9. 1850

Primerne božična darila!
Elegantne bele obleke, kostu-
mi, plašči, kožni, klobuki,
čevlji, kovčki, ročna dela,
perilo, lepi stekleni nadevki,
zelo lepe vaze, nipe, različne
ure, zlati in srebrni okraski,
velike žlice iz kina srebra,
karfandi, pedobe, okviri za po-
dobe in fotografije, kozarci za
pivo, vrči, male mizice, garni-
ture za pušče in različne stva-
ri se kupuje najceneje v Ma-
riboru, Cankarjeva ulica št. 3,
druga nadst., levo. 2571 2 2

NAJLEPŠA
božična darila
priporoča
ZLATA BRIŠNIK, Slovenska ul. 10.

Koristite se z najsolidnejšimi
cenami v novi modni trgo-
vini B. Vasilinovič & Komp.,
Maribor, Gosposka ulica 26
2370 8-5

Električna žepna svetiljka

praktično božično darilo, v
veliki izbiri najceneje v galan-
terijski trgovini 2581

Drago Rosina
Vetrinjska ul. 26.

Meblovana soba

za dva solidna
gospoda se išče.
Ponudbe pod
»NUJNO« na
upravo lista. *

Zamenjava stanovanja.

Snažno stanovanje v Sodni
ulici z eno sobo in kuhinjo
za zamenja s stanovanjem z
dvema sobama in kuhinjo,
event. tudi v okolici. Naslov
pore uprava.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti

PALMA

2379 10-7

Manufakturna trgovina

FRANJO MAJER, MARIBOR

Glavni trg šte. 9

Zaloga raznovrstnega češkega sukna, ševijota in kam-
garna za moške in ženske obleke, platna, perila, no-
gavic, sešitih odej, pirotskih preprog itd. 2559

Najbolj varno naložite Vaše prihranke
pri

Mestni hranilnici v Mariboru

ker jamči za vloge mesto Maribor z vsem svojim premoženjem in vso
svojo davčno močjo, ker ima posojila vknjižena na prvem mestu na
posestvih in hišah in ima največjo in najlepšo palačo v Mariboru. —
MESTNA HRANILNICA je pupilarno varen denarni zavod, pri katerem
nalagajo sirotinski denar sodišča: Maribor, Gornja Radgona, Murska
Sobota in Dolnja Lendava. Istotako tudi morebitne pologe okrajnih
glavarstev. Hranilnica podpira s posojili zlasti kmetško ljudstvo in male
obrtnike proti jako nizkim obrestim in si je pridobila med ljudstvom
toliko zaupanja, da so hranilne vloge v času od prevrata narastle od
38,000.0000— na 75,000.000— kron.

Od 1. januarja dalje bode obrestovala vloge po 5%, večje in
stalnejše pa po dogovoru tudi višje. 2574 6-1

Najprimernejša božična in novoletna darila

se le stvari, katere vsakdo in vsak dan rabi in to so:

DENAR

nice, listnice, tobačnice, kovčegi, kaseta, damske torbice itd. Vse to se v
3449 največji izbiri dobi pri 6-4

Ivanu Kravos, Aleksandrova 13, ozir. Cankarjeva 1.

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj

»PETOVIA«

Izdeluje vsakovrstno usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše,
torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo.
Cene nizke, postrežba točna.

Seno, slamo, drva, premog, žito,
krompir, sadje in druge deželne pri-
delke kupuje in prodaja 63

ANDREJ OSET, Maribor, Aleksandr. c. 57

Lepo posestvo na prodaj.

11 oralov dobre zemlje, hiša, gospodarske stavbe
od tega 4 orale najlepšega sadovnjaka, 7 km
od Maribora, blizu železniške postaje. Cena
200.000 Din. — Vprašati pri upravi lista.